

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-814

9.11.2023

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Håndverkerfeil – følgeskader – "plutselig" skade.

Sikrede avdekket fuktskade på baderom og søkte erstatning under bygningsforsikringen. Foretakets takstmann oppgav skadeårsaken til å være håndverkerfeil, ved at gulvbelegget var lite fagmessig utført ved rørgjennomføring. Takstmannen beskrev følgeskader i himlingen til baderom i første etasje, og foretaket utbetalte erstatning i henhold til takstmannens kalkyle. Sikrede søkte deretter erstatning for defekte varmekabler. Foretakets sakkyndig antok at varmekablene var skadet som følge av fuktinntregning. Foretaket utbetalte erstatning for utbedring av varmekablene etter et aldersfradrag på 80 %. Foretaket avviste ansvar for håndverkerfeilen, da denne hadde oppstått før foretakets ansvarstid. Følgeskadene etter håndverkerfeilen hadde heller ikke oppstått "plutselig". Foretaket bekreftet at det ikke ville kreve tilbakebetalt allerede utbetalt erstatning. Sikrede mente at foretaket var ansvarlig for skadene etter forsikringens vilkår, og krevde ytterligere kr 74 496 erstattet basert på kalkyle fra sikredes takstmann. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 74 496

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning av følgeskader etter håndverkerfeil.

Sikredes forsikring har blant annet følgende vilkår:

2. Hvilke skader som erstattes

Tilfeldige og plutselige skader inntruffet i forsikringstiden som framgår under og utgifter som følge av slike skader.

(...)

2.3 Håndverker- og entreprenørfeil – Våtrom

Dekkes

Skade på våtrom som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør.

- Materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montasje.

Skaden må ha blitt konstatert innen 10 år etter at arbeidet ble utført.

I samme vilkårspunkt er det gjort unntak for blant annet:

- Skade som skyldes feil og mangler som var kjent før forsikringens kjøpes.

(...)

- Skade som skyldes arbeider utført av sikrede.
- Feil utførelse/mangelfullt arbeid i seg selv er ikke å anse som en skade.

- Skade som skyldes arbeid som ikke kan dokumenteres utført av godkjent/autorisert håndverker/entreprenør og i henhold til teknisk forskrift gjeldende på utførelsestidspunktet.

Sikrede tegnet 20.5.20 "Topp bygningsforsikring" på sin bolig.

Sikrede kontaktet foretaket 31.10.22 og meldte om fuktskade på badet. Foretaket rekvirerte B.T. som besiktiget boligen 3.11.22. Skadeårsaken ble beskrevet på følgende måte i skaderapporten opprettet 6.11.22:

Utett våtrom fra 2017 dvs 5 år utført av ft Lekkasje oppdaget av ft i forbindelse med rehabilitering av 2 etasje (skulle lukke dør fra kjøkken til bad) Vann ned i bjelkelag og ut i himling baderom 1 etasje Gulvbelegg utført av (A), som har lekkasje Lite fagmessig utførelse ved rør gjennomføring, usikker på om det også har vært lekkasje ved sluk. Vegger er utført av ft selv. Klemring var plukket opp på befaring. Sluk fra byggeår 1955 Kabel fra byggeår 1955.

Skadeomfanget ble beskrevet slik:

Himling baderom 1 etasje

Takstmannen beregnet kostnadene til å utbedre skaden i himlingen til kr 21 287,32. Foretaket utbetalte 14.11.22 kr 12 287 i erstatning, etter fratrekk for egenandel på kr 9 000. Foretaket avviste ansvar for skade på gulv og vegger i våtrommet som skyldtes at det ikke var vanntett.

Sikrede kontaktet foretaket 16.11.22 og ba om at foretaket stod for utbedring av skaden fremfor et kontantoppgjør. Videre viste sikrede til at:

Utbedring av gulv/gulvbelegg er mitt økonomiske ansvar, dette er omforent. Demontering og montering av veggplater og alt dette medfører, er derimot en følgeskade av lekkasje på gulvet. Jeg ber derfor om at dere dekker denne utbedringen.

Foretaket fant ikke grunn til å gjøre om oppgjøret, og viste til at det selv kunne avgjøre oppgjørsform. Videre viste foretaket til at det kun var ansvarlig for følgeskadene av utett våtrom. Sikrede anførte at foretaket var ansvarlig for demontering og montering av baderomsplater som en følgeskade av lekkasje i gulvet, og viste til at oppbyggingen av våtrommet krevde at veggplater måtte demonteres for å kunne utbedre gulvbelegg/gulv.

Sikrede ba foretaket 20.12.22 om å vurdere erstatning etter vilkåret i forsikringsavtalen som dekket håndverkerfeil. Foretaket ba om dokumentasjon på arbeidet som ble utført på våtrommet.

Sikrede sendte 17.1.23 faktura fra maler (A.), som hadde lagt gulvbelegget på baderommet i 2017. Videre ba sikrede også om at foretaket dekket reparasjon av defekte varmekabler i baderommet:

For en tid tilbake sluttet varmekabler å fungere på vårt bad i 2 etg. Disse er av høy alder, vi regnet derfor med at alder var årsak til defekt. Etter avdekning av vannlekkasje, setter vi det derimot i tilknytning til denne. Varmekablene er eldre enn hva som dekkes av husforsikring pluss. Vi må derimot meisle opp betongdekke for å legge nye, videre må vi etablere nytt dekke, før vi legger nytt gulvbelegg. For å kunne demontere/remontere gulvbelegg, må vi av med baderomsplater. Videre må listverk/foringer, elektrisk installasjon, baderomsinnredning demonteres, for senere å monteres. Alt dette på grunn av vannlekkasje, som følge av håndverker feil. Vi derfor Fremtind forsikring dekke alt dette.

Foretaket avviste 26.1.23 å være ansvarlig for håndverkerfeilen, da denne hadde inntruffet før foretakets ansvarstid. Foretaket mente det også feilaktig hadde dekket følgeskaden, men bekreftet at det ikke ville kreve tilbakebetalt erstatningen. Foretaket rekvirerte M. AS for å besiktige skaden på varmekablene.

M. besiktiget boligen 30.1.23 og oppgav følgende skadeårsak i skaderapport opprettet 1.2.23:

Jordfeil på varmekabel, trolig som følge av fuktinntrenging.

Skadeomfanget ble beskrevet slik:

FT melder om feil på varmekabel etter vannskade i bad i 2.etg. Det er meldt vannskade som er besikket av takstmann for Fremtind. Ved ankomst ble det målt jordfeil på varmekabel. Varmekabel er trolig fra byggeår 1955. Varmekabel er anmerket i sikringsskap på original kursfortegnelse. Det er ikke originale tilkoblinger ved termostat. Det er trolig en koblingsboks eller sammenkobling av varmekabel et annet sted, mulig skjult i vegg etter tidligere rehabilitering. Huseier er ikke kjent med hvor dette er. Det er ikke forsvarlig å gjøre ytterligere feilsøk på varmekabel. Det er trolig jordfeil som følge av fuktinntregning. Det er utett baderom med utett gjennomføringer til rør og sluk. Det anbefales ikke feilsøk og lokal utbedring av denne varmekabelen. Denne varmekabelen er å regne som vrak.

M. beregnet utbedringskostnadene til kr 77 131. Foretaket besluttet å dekke skaden på varmekablene og utbetalte 20.2.23 kr 6 426 i erstatning, etter fratrekk av aldersfradrag på 80 % og egenandel på kr 9 000.

Sikrede kontaktet takstmannen fra B.T. og påpekte at han var uenig i deler av skaderapporten. Takstmannen bekrefter 23.2.23 at han hadde sendt inn ny rapport og kalkulasjon til foretaket.

Sikrede engasjerte T.T. som besikket boligen 2.3.23. I skaderapport opprettet 8.3.23 ble skadeårsaken beskrevet slik:

Skaden har oppstått som følge av håndverkerfeil på gulvbelegg som ble lagt i 2017. Det ble oppdaget lekkasje fra rørkobling, som har fulgt vannrør ned i konstruksjonen på grunn av utett gulvbelegg ved rør gjennomføring.

Skadeomfanget ble beskrevet slik:

Jordfeil/kortslutning av varmekabel. Fuktig påstøp. Skader i underliggende himling.

Sikrede krever erstatning for utgiftene til å utbedre skadene på badet som følge av håndverkerfeilen. Totalt krever sikrede ytterligere kr 74 496.

Blant annet må veggplatene rives for å kunne utbedre gulvet (håndverkerfeilen). Foretaket er etter vilkårene ansvarlig for skader på baderom som følge av håndverkerfeil og må derfor erstatte disse kostnadene.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at skaden har inntruffet før foretakets ansvarstid.

Det er sannsynlig at utettheten som følge av håndverkerfeilen har vært der siden gulvbelegget ble lagt i 2017, og dermed før foretakets ansvarstid som startet 20.5.20. Følgeskaden må dessuten ha oppstått "plutselig" for å være dekningsmessig. Lekkasjen har i dette tilfellet pågått over tid og er dermed ikke "plutselig".

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 6.9.23 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold.

Sekretariatets begrunnelse:

Generelle utgangspunkter og forsikringens vilkår

Innledningsvis legger sekretariatet til grunn at foretaket har utbetalt kr 9 000, og at partene nå er enig i at det kun skal gjøres fratrekk for én egenandel. Vi anser derfor denne delen av klagen som løst, og foretar ingen nærmere vurdering av dette spørsmålet.

Sekretariatet oppfatter det slik at klagen i all hovedsak gjelder spørsmålet om foretaket er ansvarlig for ytterligere følgeskader etter håndverkerfeilen.

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i **Rt. 2002 s. 1517**. Dette innebærer at det er sikrede, altså du, som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som selskapet i henhold til vilkårene svarer for. Du må også sannsynliggjøre skadens

omfang.

Din forsikring omfatter ifølge vilkårenes pkt. 2:

Tilfeldige og plutselige skader inntruffet i forsikringstiden som framgår under og utgifter som følge av slike skader.

(...)

Videre følger det av pkt. 2.3 at forsikringen blant annet omfatter:

Skade på våtrom som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør.

Materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montasje.

Skaden må ha blitt konstatert innen 10 år etter at arbeidet ble utført.

I samme vilkårspunkt er det gjort unntak for blant annet:

Skade som skyldes feil og mangler som var kjent før forsikringens kjøpes.

(...)

Skade som skyldes arbeider utført av sikrede.

Feil utførelse/mangelfullt arbeid i seg selv er ikke å anse som en skade.

Skade som skyldes arbeid som ikke kan dokumenteres utført av godkjent/autorisert håndverker/entreprenør og i henhold til teknisk forskrift gjeldende på utførelsestidspunktet.

Sekretariatet besitter ikke byggteknisk kompetanse. Vi kan derfor ikke på selvstendig grunnlag ta stilling til skadeårsak, skadeomfang, utbedringsmetoder eller lignende. Vi må derfor legge til grunn skaderapporter og/eller uttalelser fra sakkyndige, innhentet av partene. Sikrede har bevisbyrden for at en takstrappport innhentet av foretaket er uriktig, jf. eksempelvis **FinKN 2017-310**:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrappport er gal.

Skaden i himlingen

Sekretariatet oppfatter det slik at partene er enig i at lekkasjene på badet rommet skyldes feil ved gulvbelegget som ble lagt i 2017. Det fremgår av skaderapporten utarbeidet av (B.T.) 6.11.22, at gulvbelegget har "(l)ite fagmessig utførelse ved rør gjennomføring, usikker på om det også har vært lekkasje ved sluk".

I nevnte skaderapport oppgis skadeomfanget til å være "(h)imling badet rom 1 etasje".

Foretaket kan etter vilkårenes pkt. 5.1 avgjøre om skaden skal erstattes ved:

kontantoppgjør

reparasjon

gjenoppføring

Ved kontantoppgjør erstattes arbeidspenger med de timepriser selskapet kan få hos sine avtalepartnere. Dersom det ikke kan dokumenteres med faktura at arbeidspenger er betalt, erstattes disse med 75 %.

Sekretariatet bemerker at du etter vilkåret ikke kan kreve at foretaket utbedrer skaden. Vi viser for øvrig til **FinKN 2022-444**, som gjaldt et tilsvarende vilkår:

Det fremgår klart av vilkårene at selskapet kan velge å utbetale erstatningen som et kontantoppgjør, og at selskapet kan bestemme hvilken reparatør som velges. Slike vilkår er vanlig og ikke i strid med gjeldene lovbestemmelser

Foretaket har erstattet utbedring av skadene i himlingen ved å utbetale kontantoppgjør 14.11.22. Du har fremlagt en skaderapport fra (T.T.). Sekretariatet kan ikke se at det beskrives et større skadeomfang i himlingen, enn hva som beskrives i skaderapporten til (B.T.). Vi finner det derfor ikke sannsynliggjort at du har krav på ytterligere erstatning på dette punkt. Sekretariatet finner derfor ikke grunnlag for å ta nærmere stilling til om denne delen av skaden i utgangspunktet var dekket under vilkårene.

Skaden på varmekablene

Du søkte 17.1.23 om erstatning for defekte varmekabler. (M.) beskrev i skaderapport opprett 1.2.23 at det var avdekket "(j)ordfeil på varmekabel, trolig som følge av fuktinntregning av utett bad". Sekretariatet oppfatter det slik at T.T. også konkluderer med at "(j)ordfeil/kortslutning av varmekabel" skyldes håndverkerfeilen.

Foretaket har ikke bestridt at håndverkeren var godkjent/autorisert, eller at arbeidet ble utført i henhold til teknisk forskrift.

Sekretariatet legger etter dette til grunn at skaden på varmekablene må anses som en skade på våtrommet som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker. Vilåret må etter vårt syn forstås slik at foretaket ikke er ansvarlig for utbedringen av selve feilen, i dette tilfellet det feillagte gulvbelegget. Vi viser i den forbindelse til **FinKN 2020-78** som gjaldt forståelsen av et likelydende vilkår:

Sikredes forsikring omfatter "Skade på våtrom som følge av feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør", herunder "Materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montasje". Vilåret betyr at forsikringen omfatter "følgen av feil", og ikke omkostninger til utbedring av den underliggende håndverkfeilen, jf. **FinKN-2017-165**.

Som det følger av pkt. 2 i din forsikringsavtale, er det en forutsetning for erstatning at skaden har skjedd "plutselig". Begrepet "plutselig" er ikke nærmere definert i forsikringsavtalen. Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12–13 timer er "plutselig", jf. eksempelvis **FinKN 2021-808** med videre henvisninger.

Selve jordfeilen/kortslutningen er ikke nærmere beskrevet i noen av skaderapportene, men sekretariatet legger til grunn at en slik skade vil oppstå momentant. Selv om lekkasjen som fører til kortslutningen har pågått over tid, legger vi derfor til grunn at selve kortslutningen skjer plutselig. Vilåret stiller kun krav om at "skaden" skal inntreffe plutselig. Det er ikke krav til at skadeårsaken skal være plutselig.

Det er et alminnelig forsikringsrettslig prinsipp at skaden må ha oppstått i foretakets ansvarsperiode for at skaden skal kunne kreves dekket, jf. blant annet **FinKN 2018-707**:

Forutsetningen for dekning av en skade er at skaden har oppstått i forsikringstiden.

Sekretariatet forstår det slik at varmekablene kortsluttet i april 2022. Dette var i foretakets ansvarsperiode. Det fremstår på det rene at selve håndverkerfeilen oppstod ved utførelsen i 2017, som var før foretakets ansvarsperiode. I vilkårene er det gjort unntak for:

Skade som skyldes feil og mangler som var kjent før forsikringens kjøpes.

Formuleringen "var kjent" antar sekretariatet må forstås slik at feilen/manglene må være kjent for sikrede. Vi kan ikke se holdepunkter for at du var kjent med håndverkerfeilen da du kjøpte forsikringen, og kan derfor ikke se at dette unntaket kommer til anvendelse.

Etter sekretariatets syn, utgjør derfor skaden på varmekablene en dekningsmessig skade som følge av håndverkerfeilen. Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at foretaket er ansvarlig for nødvendige tilkomstutgifter som er nødvendige for å utbedre en dekningsmessig skade, jf. eksempelvis **FinKN 2022-410**.

Foretaket har utbetalt erstatning i henhold til (M.)s kalkyle, med et aldersfradrag på 80 %. Foretaket er etter vilkårenes pkt. 5.3 berettiget til å gjøre et aldersfradrag med 10 % per påbegynte år, når varmekablene er over 10 år:

Frdraget gjøres av de totale reparasjonskostnadene.

Sekretariatet har forstått det slik at beregningen til (M.) også inkluderer tilkomstutgifter. Foretaket har anledning til å gjøre aldersfradraget også i disse kostnadene.

Utbedringskostnadene i arbeidsplanen utarbeidet av (T.T.) er totalt kr 102 209,55, og er derfor noe høyere enn utbedringskostnadene anslått av (B.T.) (kr 21 287,32), og (M.) (kr 77 131). Arbeidsplanen til (T.T.) inkluderer, slik vi forstår det, også blant annet kostnadene til å rive veggplatene.

Foretakets ansvar er som nevnt begrenset til de timepriser foretaket kan få hos sine avtalepartnere. Vi kan ikke se at rapporten og arbeidsplanen til (B.T.) sannsynliggjør ytterligere kostnader for utbedringen av skaden på varmekablene.

Foretaket har opplyst at det har dekket kostnadene under den tidligere dekningen for elektronisk fenomen. Sekretariatet kan ikke se at dette får avgjørende betydning, da vi ikke finner det sannsynliggjort at du har krav på ytterligere erstatning under vilkåret for følgeskader etter håndverkerfeil.

Øvrige skader

I skaderapporten til T.T. beskrives det følgeskader i form av "(f)uktig påstøp". Sekretariatet finner det ikke sannsynliggjort at dette er en følgeskade som har oppstått plutselig.

Sekretariatet oppfatter det slik at veggplatene må rives for å kunne utbedre feilen på gulvbelegget. Som nevnt over er vi av den oppfatning at du ikke har krav på erstatning for utbedring av selve feilen. Vi kan derfor ikke se at du har krav på erstatning for eventuelle tilkomstutgifter til utbedringen av gulvbelegget.

Slik saken er opplyst for sekretariatet, finner vi det ikke sannsynliggjort at du har krav på ytterligere erstatning. Vi finner derfor ikke tilstrekkelige holdepunkter for å kunne rette innsigelser mot foretakets avgjørelse i saken.

Klagen kan etter dette ikke føre frem.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets erstatningsoppgjør er korrekt.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).